

SUBIECT PROPUS:
Examenul de simulare la nivel județean a examenului de bacalaureat național 2023
Proba E. a)
Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist
Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

L-am cunoscut personal pe Brâncuși foarte târziu, în cei din urmă ani ai vieții sale, la pictorul Istrati, al cărui atelier se afla în Impasse Ronsin, chiar în fața celui al sculptorului, despărțit de o străduță de un metru lățime.

„Cine-i Ionescu acesta care scrie piese de teatru?”, îl întrebase Brâncuși pe Istrati. „Adu-mi-l într-o seară, vreau să-l cunosc.”

Bineînțeles, admiram de multă vreme operele maestrului. Auzisem vorbindu-se și despre om. Știam că era arțăgos, nu prea binevoitor, cicălit, aproape crud. Îi alunga, acoperindu-i de injurii, pe negustorii sau colecționarii care veneau să-l vadă pentru a-i propune să-i cumpere statuile. Îi îndepărta, amenințându-i cu bâta, și pe admiratorii sinceri și naivi care-l supărau. Existau, totuși, câțiva rari privilegiați și privilegiate pe care Brâncuși, neputând trăi mereu cu totul singur, îi primea și îi răsfața: aceștia sau acestea erau invitați să ia parte la mesele lui, în același timp fruste și rafinate, în alcătuirea cărora intrau un nemaipomenit iaurt pe care Brâncuși îl pregătea el însuși, varză crudă acrită, castraveți sărați, mămligă și șampanie, de pildă.

[...] Mi s-a adus la cunoștință ura, disprețul lui față de cultura „biftecurilor”, pe care-am numit-o astăzi sculptura figurativă, adică aproape toată sculptura cunoscută de la greci până în zilele noastre. Știam că-i era dragă formula asta și că-i plăcea foarte mult s-o lanseze în capul oricui îl asculta. Pitorescul persoanei sale nu mă atrăgea în mod deosebit: nu mai voia să dea mâna cu Max Ernst pentru că acesta, susținea Brâncuși, l-ar deochia și l-ar fi făcut să cadă și să-și scrântească glezna, uitându-se cu ură la el. Și Picasso îl scârbea pe Brâncuși, căci, după acesta din urmă, „Picasso nu făcea pictură, ci magie neagră.”

Într-o seară de iarnă, mă dusesem în vizită la Istrati. Stăteam așezați în tihnă în jurul sobei, când ușa se deschise. Brâncuși intră: un bătrânel de optzeci de ani, cu reteveul în mână, îmbrăcat în alb, pe cap cu o căciulă înaltă de blană albă, cu o barbă albă de patriarh și, firește, „cu ochii sclipind de răutate”, cum ne spune așa de bine zicala. Se așeză pe un scăunel, îi fui prezentat. Se prefăcu că nu mi-a înțeles numele. [...]

N-au existat imprecizii și nici tatonări la Brâncuși: înaintarea operei sale este de o siguranță perfectă. În sine însuși și singur și-a găsit el propriile modele, arhetipurile sculpturale. A fost vorba la el de o concentrare, de o purificare lăuntrică. El a privit și în afară: nu tablouri, nu statui, ci arbori, copii, păsări în zbor, cerul sau apa.

El a știut să surprindă ideea mișcării îndepărtând orice realism particular în favoarea unui real universal. Arta lui e adevărată.

Eugène Ionesco, *Dincolo de teatru. Un portret anecdotic al lui Brâncuși*, în vol. *Note și contranote*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței: *mi s-a adus la cunoștință*. **6 puncte**
2. Menționează anotimpul în care are loc întâlnirea dintre Eugen Ionesco și Constantin Brâncuși. **6 puncte**
3. Precizează care este atitudinea lui Brâncuși față de sculptura figurativă, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică prin ce surprinde și intrigă profilul lui Brâncuși-omul. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o caracteristică a operelor lui Brâncuși, așa cum reiese din ultimele două alineate ale textului. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă descoperirea și cunoașterea laturii umane a unui artist, ne poate oferi posibilitatea de a-i înțelege mai bine opera, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Dincolo de teatru. Un portret anecdotic al lui Brâncuși*, în vol. *Note și contranote*, de Eugène Ionesco, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul de mai jos.

— Uf! Sunt ostenită de nici nu vă văd!... Tincuțo, ia repede pardesiul și blana și du-le sus!... În Piața Palatului s-a agățat de mine un cavaler și nu m-a slăbit până acasă! Ce m-a pisat! Și numai prostii! păcat de el, că altfel era băiat nostim... Ce zici, mămicule scump, ți-a plăcut ce-am târguit?... Superbe lucruri, nu-i așa? Și n-am cheltuit peste prevederi, ba încă mi-am luat ceva și pentru sufletul meu...

Mamă-sa o sorbea din ochi de dragoste și admirație. Rosmarin clipea mișcat, aprobându-i fiecare cuvânt. Până și Tinca, de obicei posacă, avea un zâmbet pe fața-i lătăreț. Liana era răsfățata casei mai mult chiar decât Bebe. Baremi bunica o diviniza mai ales pentru inima ei fără pereche de bună și de simțitoare.

— Cum să nu se ție boierii după d-voastră, domnișoară, dacă sunteți așa de frumoasă! zise deodată Tinca, întrerupând cuvintele Lianeii.

— Ei, și tu acum! murmură Didina cu o imputare satisfăcută.

Rosmarin surâdea în vreme ce Liana striga vesel:

— Sunt frumoasă, Tincuțo?

Bătu din palme și se răsuci cu pași de dans împrejurul camerei parcă ar fi auzit o mare noutate. Apoi, după ce Tinca ieși cu haina și blana, se așeză la masă, începând să examineze cu amănuntul cumpărăturile, explicând fiecare lucru în vederea zilei de mâine.

L. Rebreanu, *Jar*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.